

# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

---

Školní vzdělávací program pro  
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky.....	11
3.4	Organizace chodu.....	14
3.5	Řízení mateřské školy.....	17
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	19
3.7	Spoluúčast rodičů.....	20
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	22
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	23
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	24
4	Organizace vzdělávání.....	26
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	28
5.1	Zaměření školy.....	28
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	28
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	28
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	29
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	31
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	31
6	Vzdělávací obsah.....	33
6.1	Integrované bloky.....	33
6.1.1	Začínáme s úsměvem.....	33
6.1.2	Veselá mysl půl zdraví.....	57
6.1.3	Spolu je nám dobře.....	78
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	104
6.3	Dílčí projekty a programy.....	104
7	Systém evaluace.....	105

# 1 Identifikační údaje o škole

## 1.1 Název ŠVP

**NÁZEV ŠVP:** Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

**MOTIVAČNÍ NÁZEV:** Pohodou ke zdraví

## 1.2 Údaje o škole

**NÁZEV ŠKOLY:** Mateřská škola Zdounky, okres Kroměříž

**SÍDLO ŠKOLY:** Kroměřížská 28, Zdounky, 76802

**KONTAKTY:**

e-mail: [mszdounky@email.cz](mailto:mszdounky@email.cz)

webové stránky: <https://mszdounky.cz>

telefon: +420 573 365 134

**REDIZO:** 600118011

**IČO:** 75020785

**STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY:** Mgr. Julie Zrnová, DiS.

**ZPRACOVATELÉ PROGRAMU:** Mgr. Julie Zrnová, ředitelka školy a kolektiv zaměstnanců MŠ Zdounky

## 1.3 Zřizovatel

**NÁZEV ZŘIZOVATELE:** Obec Zdounky

**ADRESA ZŘIZOVATELE:**

Zdounky 27

768 02 Zdounky

**KONTAKTY:**

telefon: [+420 573 365 108](tel:+420573365108)

e-mail: [ou.podatelna@zdounky.cz](mailto:ou.podatelna@zdounky.cz)

## 1.4 Platnost dokumentu

**PLATNOST DOKUMENTU:** 31. 8. 2027

**ČÍSLO JEDNACÍ:** 150/ŘMŠ/2022

**DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:** 25. 8. 2022

**DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM:** 26. 8. 2022

.....  
ředitel školy

Mgr. Julie Zrnová, DiS.

.....  
Razítko školy

## 2 Obecná charakteristika školy

### 2.1 Velikost školy

**Kapacita školy:** Kapacita školy dle školského rejstříku je 96 dětí. Třída mateřské školy se naplňuje do počtu 24 dětí, v případě výjimky udělené zřizovatelem do 28 dětí.

**Počet tříd:** Počet tříd se odvíjí od naplněnosti kapacity mateřské školy. V MŠ Zdounky je možné otevření až 4 tříd.

**Počet pracovníků:** Počet pedagogických pracovníků závisí na počtu otevřených tříd a tím stanovení PhMax školy. Tým pedagogických pracovníků tedy zpravidla tvoří 6-9 zaměstnanců. Provoz zajišťuje obvykle 4-6 zaměstnanců, někteří pouze na zkrácený pracovní úvazek.

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

### 2.2 Lokalita školy

**Lokalita školy:**

Budova mateřské školy se nachází ve středu obce Zdounky, bokem od hlavní komunikace. Areál školy je oplocen, obklopen rozsáhlou zahradou s dětskými hřišti. V dolní části areálu MŠ je vybudováno veřejné parkoviště pro cca 5 osobních automobilů. Budova i zahrada jsou majetkem obce Zdounky, která je zřizovatelem školy.

### 2.3 Charakter a specifika budovy

**Charakter a specifika budovy/budov:**

Budova mateřské školy byla postavena v roce 1982 a její technický stav je uspokojivý. Budova je jednopodlažní, přístup do prvního patra je po schodišti, budova nemá osobní výtah, pouze nákladní, sloužící hlavně pro rozvoz stravy. V přízemí i v prvním patře jsou dvě třídy. Každá třída má svou šatnu na převlékání, vlastní sociální zařízení, úložné skladiště na pomůcky a hračky a kuchyňku soužící k výdeji stravy. S budovou mateřské školy je spojena budova školní jídelny. Kromě kuchyně se zde nachází skladové prostory, šatna provozních zaměstnanců a kancelář rozpočtářky školy.

**Dopravní dostupnost školy:**

Dopravní dostupnost školy je dobrá. Nachází se na hlavní trase mezi městy Kroměříž - Kyjov. Autobusové i vlakové spojení je zajištěno. Autobusy sem zajíždí i z okolních obcí mimo hlavní trať. V areálu školy nebo v jeho blízkosti (cca do 5 minut chůze od MŠ) se dá rovněž bez obtíží zaparkovat osobní automobil. Škola má vymezen spádový obvod pro děti ze Zdounek, Cvrčovic, Nětčic, Divok, Těšánek, Soběsuk, Milovic a Skržic. V případě volné kapacity přijímá i děti mimo spádový obvod školy.

**Informace z historie školy:**

Historie mateřské školy sahá až do předválečných let, nová budova školy, ve které se nachází škola dnes, byla otevřena v roce 1982. Původně byla naše Mateřská škola koncipována jako čtyřtřídní. Od roku 1993 v důsledku úbytku dětí byly otevřeny jen tři třídy. Od září 2002 se počet dětí ještě snížil a zůstaly pouze dvě smíšené třídy. Od školního roku 2008/2009 do roku 2021/2022 byly opět otevřeny tři třídy. A od září 2022 budou znovu otevřeny všechny čtyři třídy.

## 3 Podmínky vzdělávání

### 3.1 Věcné podmínky

Třídy jsou prostorné, světlé, vyhovující příslušným předpisům. Jsou členěny tak, aby umožňovaly nejrůznější skupinové i individuální činnosti dětí. Jsou zde místa pro tvoření, sponánní hru, řízenou činnost, relaxaci atd. Každá třída si svůj prostor vytváří a organizuje dle potřeb dětí a praktické využitelnosti prostoru, který má k dispozici.

Dětský nábytek a vybavení pro odpočinek dětí (lehátka, matrace) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Některé vybavení je starší, některé novější. Snažíme se o postupnou modernizaci vybavení a zlepšení estetického vzhledu. Zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) je původní, odpovídajícího počtu. Tělocvičné nářadí prochází každý rok revizí a je postupně obměňováno a doplňováno dle potřeb.

Vybavenost tříd hračkami, pomůckami, náčiním a materiály je dobrá, odpovídá počtu dětí i jejich věku. K dispozici jsou hračky a pomůcky klasické, starší i nové, moderní. Vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno dle finančních možností školy a dle potřeb a přání dětí a učitelek. Při výběru hraček a pomůcek dbáme na jejich kvalitu, estetičnost a účelnost.

Většina hraček, pomůcek, náčiní a dalších doplňků je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Využíváme převážně otevřené policové skříňky a barevné kontejnery pro ukládání nejrůznějších věcí. Některé vybrané hračky a pomůcky půjčuje dětem učitelka na požádání. Ve společném kabinetu jsou potom učitelkám k dispozici didaktické pomůcky a zásoby výtvarného materiálu, kde si je mohou podle potřeby vypůjčit pro výchovně vzdělávací práci nebo vzít k dalšímu tvoření s dětmi. Každá třída si stanovuje svoje pravidla pro využití, manipulaci a úklid hraček, pomůcek, náčiní a materiálů.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Dětské práce jsou vždy vystaveny na nástěnkách nebo výstavkách ve třídě na určeném místě nebo ve společných prostorách, aby rodiče měli přehled o vzdělávací činnosti dětí a děti se mohly svými dílky pochlubit. Běžné pracovní listy, omalovánky a další výtvarná díla si děti rovněž zakládají do šanonů, kastlíků atd., odkud si je mohou průběžně během roku brát domů. Některé práce dokumentující vývoj dítěte učitelky v průběhu roku zakládají do portfolia každého dítěte. Učitelky respektují pracovní nepořádek.

Budovu mateřské školy bezprostředně obklopuje členitá zahrada s dětskými hřišti a herními a didaktickými prvky (průlezky, houpačky, trampolíny, pískoviště, kreslicí tabule, domečky, skluzavky...). Část zahrady je zatravněná a slouží jako fotbalové hřiště. Před budovou školy je asfaltový plácek pro hry za mokra nebo pro dopravní výchovu a další aktivity. Na zahradě jsou také

zasazeny ovocné stromy a děti mají k dispozici vyvýšené záhony. Veškeré venkovní prostory tak umožňují dětem rozmanité pohybové, vzdělávací, výtvarné a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Vše podléhá pravidelným kontrolám a v případě zjištěných nedostatků dochází neprodleně k jejich odstranění, abychom eliminovali možný vznik nebezpečných situací a úrazů. Úklid je prováděn pečlivě, podle stanovených pravidel, dodržujeme vysokou míru hygienického standardu. Pokojové rostliny i rostliny vysazené na školní zahradě nejsou jedovaté.

Budova mateřské školy je stará 40 let a mnohé vybavení je původní. Proto usilujeme o její postupnou modernizaci. Zřizovatel školy nám v tomto ohledu vychází vstříc a díky finanční podpoře obce se tak stanovené cíle daří naplňovat. V následujícím střednědobém horizontu (do roku 2026) bychom chtěli realizovat kompletní rekonstrukci rozvodů elektřiny v celém objektu, kompletní rekonstrukci sociálního zařízení pro děti i dospělé, výstavbu nového plotu kolem areálu školy. V plánu je postupná obměna a doplnění dětského nábytku, vybavení a pomůcek ve všech třídách, oprava střechy a další práce, které si vyžádají značné investice a o kterých budeme se zástupci zřizovatele jednat.

Vybudovat na školní zahradě aktivní pracovní koutky (trvalé i přenosné) s cílem umožnit dětem více vzdělávacích aktivit ve venkovním prostředí. Časový horizont - do roku 2024.

Vytvářet dětská portfolia tak, aby sloužila jako přehled vývoje dítěte a dokumentovala pobyt dítěte v mateřské škole. Výstupem je složka jako památka na předškolní léta. Dát dítěti možnost podílet se na tvorbě portfolia, umožnit mu rozhodovat, co do portfolia zařadit. Časový horizont - po celou dobu docházky dítěte do MŠ.

Vybavovat mateřskou školu moderními pomůckami s cílem nabídnout dětem více činností podporujících vlastní aktivitu a experimentování dětí. Časový horizont - průběžně.

## 3.2 Životospráva

Součástí mateřské školy je školní jídelna - kuchyně, která zabezpečuje stravu pouze pro děti a zaměstnance MŠ. Své požadavky, přihlášky, odhlášky atd. řeší odběratelé s vedoucí školní jídelny. Podmínky odhlašování stravy upravuje školní řád.

Strava se ze suterénu školní kuchyně přepravuje do tříd nákladními výtahy. Do doby servírování udržuje předepsanou teplotu pokrmu v jednotlivých kuchyňkách u tříd vyhřívané termo zařízení.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Při sestavování jídelníčku dodržujeme požadavky spotřebního koše a při přípravě pokrmů systém analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů (HACCP). To nám umožňuje účinně předcházet rizikům ohrožujícím bezpečnost potravin. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá



technologie přípravy pokrmů a nápojů. Provozní zaměstnanci se každoročně proškolují v oblasti hygienického minima.

Každý den je v jídelníčku zahrnuta čerstvá zelenina nebo ovoce.

Zaměstnanci servírují jídlo esteticky upravené. Dbáme na slušné stolování. Děti mají na jídlo dostatek času.

Děti mají po celý den k dispozici dostatečné množství tekutin. Nápoj dostávají ke každému jídlu a mimo dobu stravování je dětem neomezeně k dispozici várnice nebo džbán s nápojem (děti se sami obsluhují). Učitelky děti průběžně upozorňují na dodržování pitného režimu.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly (přestávka mezi jednotlivými jídly nepřesáhne 3 hodiny: svačina - oběd - svačina) . Děti do jídla nikdy nenutíme, vedeme je však k tomu připravené jídlo alespoň ochutnat.

Mateřská škola má nastaven režim dne, který rámcově vymezuje organizaci činností v průběhu provozní doby MŠ (především s ohledem na pobyt venku a intervaly mezi jídly). Nastavený rytmus umožňuje dětem orientovat se v tom, co je čeká a poskytuje jim pocit jistoty. Zároveň však není svazující a flexibilně umožňuje reagovat na potřeby dětí a rodičů a na aktuální situaci, která si např. vyžaduje delší čas pro dokončení činnosti nebo změnu plánu v souvislosti se zájmem dětí atd. V průběhu celého dne se střídají různorodé herní aktivity. Podíl volné hry dětí s herními aktivitami řízenými pedagogem je zastoupen rovnoměrně, vycházíme z věkových a individuálních potřeb dětí.

Děti chodí ven pravidelně každé dopoledne min. od 10.00 – 11.30 hodin. Pouze za velmi nepříznivého počasí (silný déšť, velký mráz, zhoršená kvalita ovzduší, vysoké teploty) je pobyt venku nahrazen jinými aktivitami v budově školy nebo úměrně zkrácen. V odpoledních hodinách pak chodí třídy ven individuálně dle svého plánu práce.

K dispozici je prostor školní zahrady s víceúrovňovým dětským hřištěm s herními prvky (průlezky, šplhací věže, skluzavky, závěsné houpačky, pružinová houpadla, dětský domeček, zabudované trampolíny, prohazovadlo), venkovní „učebna“ – 3 ks stolů s lavicemi, zpevněná asfaltová plocha před budovou školy s malovanými hrami (skákací panáci, hopscotch, bludiště, čáp ztratil čepičku), vyvýšené záhony a prostor tzv. „přírodní zahrady“ v přední části areálu školy.

Alternativou ke školní zahradě jsou vycházky po obci Zdounky a do blízkého okolí – praktický nácvik BOZ v silničním provozu, dopravní výchova, dětská hřiště v obci, návštěva místní knihovny, domu kultury, cukrárny, kostela a dalších cílů dle výchovně vzdělávacího programu, poznávání ekosystémů pole, louka, les atd.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. Na školních pozemcích, ve škole a ve třídě se pohybují dle svých potřeb, ale vždy tak, aby o nich měla službu konající učitelka přehled, což je zásadní prevence před vznikem úrazů.

Potřeba aktivity, spánku a odpočinku je u jednotlivých dětí různá. Odráží se v ní nejrůznější faktory - věk, rodinné zvyklosti, brzký příchod do MŠ atd. V denním programu tyto potřeby dětí respektujeme a reflektujeme. Ve třídách jsou relaxační koutky, kde si mohou děti v průběhu dne odpočinout. Účast v nabízených aktivitách je dobrovolná. Odpočinek po obědě je v režimu dne zařazen v čase od 12.30 hod. do 13.45 hod. Odpočívá se ve třídách, lehátka chystají provozní zaměstnanci. S přípravou a úklidem lůžkovin mohou pomáhat i děti, což je učí sebeobsluže a smyslu pro pořádek. Každé dítě má své označené lehátko (spací matraci) s lůžkovinami.

Děti nejsou ke spánku nuceny, jsou však vedeny k relaxaci a ohleduplnosti k ostatním dětem, které spánek potřebují. Paní učitelky ve všech třídách dětem při zahájení odpočinku předčítají z knížek, někdy je čtení nahrazeno audiopohádkou nebo poslechem relaxační hudby. Děti s nízkou potřebou spánku odpočívají na lehátku nejméně do 13.00 hodin, poté mohou využívat odpolední klidový program ve třídě, dle aktuální nabídky (např. práce s ICT, flétničky, příprava do školy, logopedie, nácvik vystoupení apod.) nebo mají v případě zájmu k dispozici knihy, mohou čas trávit tichými aktivitami u stolečku (kreslení, tvoření, stolní hry), tak, aby nerušily spící kamarády apod.

Výchova ke zdravému životnímu stylu ke nedílnou součástí pedagogické koncepce naší školy a prolíná všemi oblastmi školního vzdělávacího programu „Pohodou ke zdraví“. Klade si za cíl vést děti k osvojení a rozvoji zdravého životního stylu – a to v oblasti péče o své zdraví (zdravá strava, pravidelný pohyb, preventivní prohlídky), v oblasti péče o mezilidské vztahy (vytváření přátelských vztahů, pozitivního klimatu ve třídě, škole, pomoc potřebným, respekt a tolerance k druhým) a v oblasti péče o zdravé životní prostředí. Učitelé se sami chovají podle těchto zásad a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Stále se snažíme hledat cesty ke zkvalitňování našich služeb. Rádi bychom na školní zahradě vybudovali zastřešenou venkovní učebnu, která by nám umožnila pobyt venku v méně příznivém počasí. Časový horizont - do roku 2025.

Vést děti k samostatnosti při přípravě jídla a pití a během stolování. Jednoduchou obsluhu u stolování učit děti tříleté, postupně zvyšovat nároky na sebeobsluhu.

Zlepšovat stravovací návyky dětí, vést je ke zdravé výživě. Neodmítat jídlo, které neznám, ale naučit děti ochutnávat, poznávat. Cíl postavit jako pravidlo.

Přesouvat vzdělávací práci do přírody, na školní zahradu a do blízkého okolí. Časový horizont - po celé období, v závislosti na vhodném počasí.

### 3.3 Psychosociální podmínky

Naší snahou je, aby se v prostředí mateřské školy děti i dospělí cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Na této snaze je postavena celá filozofie naší školy a našeho vzdělávacího programu "Pohodou ke zdraví". Důraz klademe na otevřenou komunikaci, která je zásadním předpokladem k předcházení nedorozumění a konfliktů.

Chceme, aby se u nás děti rodiče i zaměstnanci cítili komfortně. Vítejme podněty, které vedou ke zlepšování klimatu školy, ovzduší vzájemné spolupráce, úcty a respektu.

Všichni zaměstnanci kolem sebe šíří atmosféru pohody a spokojenosti. Děti mají možnost vidět zdvořilé chování mezi zaměstnanci školy i rodiči. Děti mají možnost vidět konkrétní vzájemnou pomoc pedagogických a nepedagogických zaměstnanců.

Děti se mohou s důvěrou obrátit na všechny zaměstnance se svými přáními, mohou bez obav říci, že něco nechtějí (jíst, dělat, ...).

Mateřská škola má vypracován adaptační program pro nově přichozí děti, který jim umožňuje postupně si zvykat na nové prostředí, zaměstnance, školní režim a všechny situace spojené s nástupem dítěte do předškolního zařízení.

V rámci adaptace je pro nás klíčová spolupráce se zákonnými zástupci dětí. Adaptační proces začíná už v době zápisu, který je koncipován hravou formou s možností si ve školce pohrát.

Po zápisu mateřská škola organizuje schůzku pro rodiče nově přijatých dětí, kde se dozví všechny základní informace a mají možnost vznášet a konzultovat své dotazy dle potřeby.

V měsíci červnu bývá zpravidla organizován "Klubík" pro rodiče s dětmi, kdy si mohou 1x týdně v odpoledních hodinách přijít pohrát a seznámit se s prostředím školy. V rámci těchto setkání se střídá pobyt v jednotlivých třídách a na školních hřištích a snahou je, aby si děti pozvolna přivykaly na nové prostředí a seznámily se s učitelkami a cítily se v těchto situacích bezpečně. Rodiče pak mohou čas zde využít ke konzultacím s učitelkami na témata, která je zajímají.

Po nástupu dítěte do mateřské školy mohou zákonní zástupci po domluvě s učitelkami setrvat ve třídě a být dítěti oporou, pokud to bude potřebovat, vždy ovšem jednají i s ohledem na ostatní děti, jejichž rodiče zůstat nemohli.

Pozorně sledujeme chování a projevy dítěte a konzultujeme je s rodiči. Hledáme cesty, jak dítěti zajistit klidný a radostný pobyt v mateřské škole.

Zákonní zástupci mohou dle své potřeby kontaktovat učitelky a požádat je o individuální konzultaci týkající se začlenění a dalšího vzdělávání jejich dítěte.

Rodiče mohou průběžně sledovat výsledky vzdělávacího procesu svého dítěte, k dispozici jsou výrobky, obrázky a pracovní listy dětí, jejich portfolia, na webových stránkách školy zveřejňujeme fotografie ze školních činností apod. Důležitá je vzájemná komunikace mezi rodiči a pedagogy, informovanost o dění a aktivitách ve třídě a ve škole. Vítráme zájem rodičů o podporu a podíl na vzdělávání. Nabízíme rodičům možnost účastnit se besídek, tematických dnů, spolupodílet se na aktivitách školy, organizačním zabezpečení akcí atd.

Obdobný postup volíme i při adaptaci dětí, které do mateřské školy přicházejí během školního roku. Snažíme se vždy o to, aby vstup do předškolního zařízení byl pro dítě příjemnou zkušeností a pro rodiče jistotou, že o jejich dítě je dobře postaráno.

Zkušený tým kvalifikovaných pedagogických pracovníků usiluje o citlivé vedení dětí k osvojování klíčových kompetencí v předškolním vzdělávání. Vždy přitom zohledňujeme individuální potřeby dětí a snažíme se o jejich naplnění, tak, aby nebyly přetěžovány, ale mohly dostatečně rozvinout svůj potenciál. Činnosti jsou plánovány s dostatečnou časovou rezervou. Učitelka děti upozorňuje včas, že činnost bude třeba ukončit. Učitelka respektuje individuální tempo dítěte, pomalejším poskytne k činnosti více času, rychlejším nabídne více činností než ostatní dokončí svou práci. Učitelka operativně reaguje na aktivitu a zájem dětí, střídá metody a formy vzdělávání, usiluje o všestranný rozvoj schopností a dovedností dítěte, posiluje jeho sebedůvěru, pozici v kolektivu a pomáhá mu překonávat překážky, na které naráží. Změnu programu učitelka dětem vysvětlí a zdůvodní.

I při respektování individuality každého dítěte máme vždy na paměti, že všechny děti mají rovnocenné postavení. Žádné dítě není zvýhodňováno nebo preferováno na úkor druhých a stejně tak jakékoliv projevy znevýhodnění jsou nepřijatelné. Soustavně pracujeme s třídními kolektivy, posilujeme pozitivní a kamarádské vztahy mezi dětmi, i dospělými, zdůrazňujeme význam každého člověka pro společenství ve kterém žije. Vedeme děti k soucitu, soudržnosti a pomoci druhým, vštěpujeme jim mravní hodnoty civilizované společnosti. Oslovujeme děti jmény, v podobě, která se jim líbí. Dbáme na to, aby každé dítě zažívalo pocit přijetí, sounáležitosti, důležitosti pro skupinu a úspěchu.

Děti jsou vedeny k respektování pravidel, která jsou nezbytná k bezproblémovému fungování jakékoliv lidského uskupení. Vštěpujeme jim základy slušného společenského chování - umět zdravit, slušně požádat, poděkovat, slušně odmítnout, umět se omluvit, hezky se vyjadřovat, umět řešit konflikty. Nepřijatelné jsou projevy agrese, ať už fyzické nebo psychické. Vedeme děti k osvojení myšlenky, že moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého člověka.

Děti se spolupodílejí na vytváření třídních pravidel a tak se s nimi dokážou lépe ztotožnit. Pravidla třídy jsou viditelně vyvěšena. Konfliktní situace se snažíme dětem vždy vysvětlit a pomoci jim, aby našly optimální řešení z problematičké situace.

Usilujeme o to, aby se děti ve třídě cítily dobře, navazovaly zde kamarádké vztahy a těšily se na další společně strávené chvíle. Volíme jasné a srozumitelné pokyny, které dětem umožní dobře se orientovat v sociálních situacích a pochopit, které chování je žádoucí a které je méně vhodné nebo nevhodné. Vysvětlujeme naše postoje, názorně demonstrujeme ukázkové situace, učíme děti diskusi, respektování odlišných názorů, jdeme jim příkladem.

Každá z učitelek má osobitý pedagogický styl, kterým na děti působí. Kladný vztah k dětem, empatie a pozitivní sociální citění je však u všech pedagogických pracovníků i u provozních zaměstnanců naprosto klíčový. Učitelky jsou dětem průvodci, podporující a rozvíjející jejich zájem, schopnosti a dovednosti. Vztahy mezi dětmi a zaměstnanci školy lze označit jako přátelské, sympatizující, založené na vzájemném respektu a slušnosti. Učitelky dětem naslouchají a dokážou se naladit na jejich komunikační úroveň. Pokud je to možné, vyhýbáme se zbytečnému organizování dětí a dáváme jim prostor pro svobodné rozhodování o dění a aktivitách v MŠ. Vyhýbáme se srovnávání dětí a podpoře nezdravé soutěživosti. Naše jednání směřuje k tomu, aby se dítě ve školce cítilo vždy komfortně, beze strachu a jiných nepříjemných pocitů.

Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme věku dětí a vždy máme na paměti zásadu přiměřenosti vzdělávacího obsahu. Snažíme se o jeho propojení s praktickým životem, usilujeme o to, aby si děti mohli vše vyzkoušet. Děti zapojujeme do rozhodování o plánovaných činnostech, u většiny činností mají možnost výběru a volby. Učitelka vede děti k tomu aby pocítily a uvědomily si následky svého chování. Vede děti k tomu, aby samy hledaly řešení svých problémů. Učitelka diferencuje nároky na děti podle mentální zralosti dítěte, ne podle věku..

V maximální možné míře se snažíme děti podporovat v jejich samostatnosti, oceňujeme snahu a výsledek na kterém si dalo dítě záležet. Pracujeme rovněž s chybou, jako s přirozenou součástí učení, která nám umožňuje zlepšovat se a posunout se dál. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům, které by dítě mohly od činnosti odradit, naopak ho povzbuzujeme k opakování činnosti, dokončení úkolu a lepšímu výsledku. Vedeme ho k poznání, že i cesta, může být cíl. Pozitivní motivace a kladné hodnocení vedou děti k lepším výsledkům a především k jejich vnitřnímu uspokojení z dobře vykonané práce.

Vzájemné vztahy mezi dospělými i dětmi jsou postaveny na otevřené komunikaci a důvěře. Chceme, aby se u nás ve školce děti cítili spokojeně a v bezpečí. Jednáme s nimi kamarádsky, ale také je vedeme k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti. V souladu s filozofií naší školy si vzájemně pomáháme a podporujeme se. Oceňujeme projevy altruismu a solidarity, jdeme dětem příkladem. Učitelka se přiznává bez obav k neznalosti, omylu nebo chybě, dokáže se dětem omluvit. Dodržuje dané sliby, nemůže-li je dodržet, iniciativně se zabývá vysvětlením a náhradním řešením. Problémy, se kterými se děti na učitelku obrací, chápou vážně, nezlehčují je a hledají spolu s dítětem řešení.

Učitelky soustavně pracují s třídním kolektivem a usilují o vzájemné kladné vztahy jak mezi dětmi, tak mezi dětmi a dospělými. Věnují pozornost neformálním vztahům v kolektivu a regulují je prosociálním směrem. Mají přehled o kamarádských vztazích i potencionálních třecích plochách mezi dětmi a využívají toho pro prevenci vzniku možných konfliktů a rizikových situací. Učitelky si všímají projevů, které by mohly vést ke vzniku těchto situací a využívají svůj pedagogický um k jejich mírnění nebo odstranění.

Podporovat ohleduplné chování a toleranci mezi dětmi. Časový horizont - průběžně, celoročně.

Učitelka preferuje dialog s dítětem před direktivními příkazy. Časový horizont - ihned.

### 3.4 Organizace chodu

Denní řád orientačně vymezuje sled činností a aktivit v mateřské škole. Je vodítkem pro děti i rodiče. Je dostatečně pružný, umožňuje učitelkám reagovat na aktuální situaci a potřeby dětí. Výraznější změny v organizaci režimu dne (např. při aktivitách mimo školu, výletech, projektových dnech apod.) jsou s předstihem projednány a oznámeny rodičům, vedoucí školní jídelny a ředitelce školy.

6<sup>00</sup> - 8<sup>00</sup> hod. - scházení dětí, spontánní hry, individuální i skupinové cílené činnosti s dětmi, tvoření, relaxace, .... V tomto čase umožňuje školní zabezpečovací systém vstup do budovy oprávněným osobám (zákonným zástupcům a pověřeným osobám) s přiděleným čipem. Rodiče mohou s dítětem po domluvě přijít i později, pro vstup do budovy poté využívají videozvonek.

8<sup>00</sup> - 9<sup>00</sup> hod. - úklid, tělovýchovná chvilka, ev. příprava na další aktivity, hygiena, svačinka (v případě potřeby mohou děti svačit i dříve)

9<sup>00</sup> - 10<sup>00</sup> hod. - skupinové a individuální didakticky zaměřené výchovně vzdělávací činnosti - (záměrné i spontánní učení), hygiena, příprava na pobyt venku

10<sup>00</sup> - 11<sup>30</sup> hod. - pobyt venku (školní zahrada s dětským hřištěm, vycházky v okolí MŠ, venkovní výchovně vzdělávací aktivity)

11<sup>30</sup> - 12<sup>15</sup> hod. - hygiena, oběd (v případě aktivit mimo budovu školy lze obědovat dříve nebo později - dle domluvy s vedoucí školní jídelny)

12<sup>15</sup> - 12<sup>30</sup> hod. - odchod dětí po obědě domů, příprava na odpolední odpočinek

12<sup>30</sup> - 13<sup>45</sup> hod. - četba, odpočinek, relaxační a alternativní klidové činnosti pro děti s menší potřebou spánku

13<sup>45</sup> - 16<sup>30</sup> hod. - hygiena, svačina, odpolední zájmové činnosti, spontánní hry, individuálně cílené činnosti, ev. pobyt venku atd.

V budově mateřské školy není tělocvična, cvičí se ve třídách nebo venku na školním pozemku (travnaté hřiště, zpevněná asfaltová plocha před budovou školy), každá třída má svůj sklad s drobnými tělovýchovnými pomůckami, větší tělocvičné nářadí (švédská bedna, koza, kladina...) a venkovní sportovní pomůcky jsou umístěny ve skladu TV nářadí. Sportovní nářadí prochází každý rok povinnou revizí.

Každý den jsou do programu zařazovány pohybové aktivity jako např. hravé rozcvičky, tematické a námětové pohybové hry, cvičení na nářadí, cvičení s prvky jógy, kolektivní týmové hry, sportovní hry družstev, relaxační a dechová cvičení, taneční prvky a cvičení s hudbou, venku míčové hry, jízda na koloběžkách, skákačí hry na chodníku, průlezky, trampolíny, prvky lehké atletiky (běh, skok, hod), vycházky do okolí apod. Učitelky u dětí podporují rozvoj obratnosti, vytrvalosti, síly, koordinace pohybů, nácvik správného dýchání. Zdůrazňují dětem význam pohybu pro zdraví každého člověka a snaží se v dětech probudit zájem o pohyb a sport.

V případě zájmu rodičů a dle kapacitních možností Aquacentra Zdounky, navštěvují předškolní děti plaveckou přípravku v místním bazénu.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Pokud rodiče potřebují s učitelkami jednat, mají možnost se s nimi domluvit na individuální konzultaci mimo jejich přímou pedagogickou práci s dětmi.

Každé dítě má v mateřské škole své zázemí - skříňku v šatně, místo na sezení u stolu, vlastní lehátko. Sociální zařízení je společné, v odpovídajícím počtu. Děti mají možnost volného pohybu po třídě a mohou si vybrat, zda chtějí být s ostatními dětmi nebo se uchýlit kousek stranou a mít více klidu a soukromí. Celkové soukromí nelze vzhledem ke kolektivní povaze zařízení zaručit.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Škola má vypracován adaptační program pro děti, který je zveřejněn na webových stránkách školy.

Adaptační období trvá u každého dítěte jinak dlouho. Učitelky situaci sledují, vyhodnocují a konzultují se zákonnými zástupci, tak aby byl vstup do mateřské školy pro dítě co nejméně stresující. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Usilujeme o to, aby se děti v prostředí mateřské školy cítily dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Mohou si s sebou do školky přinést oblíbenou hračku nebo jinou specifickou osobních věc pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Na počátku školního roku také slouží obě učitelky nějaký čas souběžně, aby se s nimi dítě i rodiče dobře seznámili a aby se v případě potřeby mohla jedna učitelka věnovat dětem a druhá rodičům.

Pro děti je důležité cítit oporu a klid u rodičů a jejich důvěru v mateřskou školu. Poté je adaptace dítěte vždy snazší.

V průběhu celého dne se střídají různorodé činnosti a herní aktivity. Podíl volné hry dětí s aktivitami řízenými pedagogem je zastoupen rovnoměrně, vycházíme z věkových a individuálních potřeb dětí. Učitelky dětem předkládají nabídku aktivit, ze které si děti vybírají.

Hra je základní činností, prostřednictvím které probíhá vzdělávání v předškolním věku a prostřednictvím které se děti učí a osvojují si nové poznatky, rozvíjejí své schopnosti a dovednosti a formují své postoje a názory. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Při střídání činností mohou hru přerušit a později se k ní vrátit, dokončit ji nebo v ní pokračovat.

Učitelky motivují děti k vlastní aktivitě, tolerují jejich pracovní tempo, podporují jejich zapojení do organizace činností, příprav pomůcek, prostředí, úklidu a tím je vedou k samostatnosti a odpovědnosti za svěřený úkol, rozvíjejí jejich obratnost, logické uvažování a komunikační schopnosti.

Učitelky střídají různé formy činností v závislosti na vzdělávacích metodách, probíraném učivu a složení dětského kolektivu. Zařazují činnosti individuální, skupinové i frontální. Děti si hrají a pracují v různě velkých skupinách nebo individuálně.

Soukromí dětí je zajištěno v rámci možností kolektivního zařízení. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se stranou od ostatních dětí, neúčastnit se společných činností. Soukromí při osobní hygieně je limitováno organizací sociálního zařízení mateřské školy.

Všechny činnosti jsou plánovány tak, aby podporovaly zájem dětí o předkládanou nabídku. Učitelky respektují potřeby dětí a přihlížejí k jejich individuálním možnostem.

Materiální podmínky pro realizaci plánovaných činností jsou vyhovující. Děti a učitelky mají k dispozici kvalitní hračky, didaktické pomůcky, sportovní vybavení a výtvarný materiál. Vše je postupně doplňováno a obměňováno podle potřeb. Některé vybavení je zakoupeno do všech tříd, jiné si třídy mezi sebou půjčují nebo vyměňují dle zájmu a rovněž věkového složení dětí. Pomůcky si učitelky připravují s dostatečným předstihem v rámci své nepřímé pedagogické práce, tak aby vhodně doplňovaly, rozvíjely a podporovaly vzdělávací činnost.

Třídy se naplňují do maximálního počtu stanoveného platnou legislativou, tj. do 24 dětí (v případě menšího počtu tříd pak max. do počtu 28 dětí na povolenou výjimku udělenou zřizovatelem) a celkový počet zapsaných dětí ve škole nepřesáhne povolenou kapacitu zapsanou ve školském rejstříku (96 dětí). V případě umístění dětí s potřebou podpůrných opatření se počty dětí ve třídách mohou optimálně snížit. Spojování tříd je maximálně omezeno, dochází k němu pouze ve výjimečných případech (např. organizačních, při omezeném prázdninovém provozu, zvýšené nepřítomnosti učitelek apod.) a to nejčastěji až v odpoledních hodinách.



Jelikož nemáme vlastní tělocvičnu, chceme od školního roku 2022/2023 navázat spolupráci se ZŠ Zdounky a 1x týdně navštěvovat jejich tělocvičnu.

Chtěli bychom v rámci rekonstrukce sociálního zařízení v mateřské škole zajistit větší soukromí dětí při osobní hygieně instalací oddělovacích paravanů. Zahájení rekonstrukce závisí na zřizovateli školy, chtěli bychom ji realizovat co nejdříve (do roku 2026).

Podmínky a prostory v herně přizpůsobit věkovému složení dětí. Časový horizont - vždy před začátkem nového školního roku dle věkového složení tříd.

### **3.5 Řízení mateřské školy**

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v jejich pracovní náplni. Dílčí úkoly vyplývající z provozu školy na jednotlivé zaměstnance deleguje ředitelka školy event. zástupkyně ředitelky tím pověřená.

Škola má nastaven funkční informační systém. Zaměstnanci školy jsou o dění a plánovaných pracovních úkolech informováni pravidelně 1x měsíčně v rámci organizačních porad. Pedagogická rada je svolávána minimálně 4x za rok. Vedení školy je každý den v osobním kontaktu se všemi zaměstnanci a může tak s nimi projednat vše potřebné. Všechny učitelky, ekonomka školy a vedoucí školní jídelny mají zřízenou pracovní e-mailovou adresu a mají k dispozici výpočetní techniku (stolní PC, notebooky). Povinností zaměstnanců je minimálně 1x denně projít školní poštu, aby byli včas informováni o změnách a úkolech, které operativně vyvstanou. Pokud řešená věc nesnese odkladu, jsou zaměstnanci rovněž v telefonickém kontaktu.

Základní informace pro rodiče a veřejnost jsou uvedeny na webových stránkách školy (<https://mszdounky.cz/>) a v MŠ na nástěnkách ve vstupní hale a u tříd. Rodiče jsou v denním kontaktu s učitelkami ve třídách a mohou od nich získat potřebné doplňující informace. V případě potřeby mohou kontaktovat ředitelku školy na čísle 775 556 169 nebo na e-mailu [mszdounky@email.cz](mailto:mszdounky@email.cz).

Ředitelka školy soustavně usiluje o vytváření příznivého klimatu pro všechny pedagogické i nepedagogické zaměstnance. V interpersonálních vztazích klade důraz na otevřenou komunikaci, respektuje názory druhých, je otevřená diskusi a konstruktivní kritice. Zapojuje kolegy do plánování, realizace a hodnocení aktivit, umožňuje jim podíl na organizaci školy a dává prostor pro spolurozhodování o důležitých záležitostech týkajících se fungování a chodu školy. Klade důraz na mě tímovou spolupráci, dodržování etického kodexu organizace vůči dětem, zákonným zástupcům, k sobě navzájem i široké veřejnosti. Posiluje kompetence všech pracovníků k zadaným úkolům. Zásadní problémy řeší všichni zaměstnanci společně.

Ředitelka školy objektivně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Dává přednost pozitivní motivaci a svobodnému rozhodování před striktními příkazy a nařízeními. Podporuje týmového ducha a jde zaměstnancům příkladem. Kolegům je oporou, v případě potřeby se na ni mohou kdykoliv obrátit. Ředitelka školy vydává jasná kritéria finančního ohodnocení pracovníků, se kterými jsou seznámeni.

Pedagogický sbor se obměnil a od školního roku 2022/2023 bude pracovat v novém složení. Budeme usilovat o to, aby se nové kolegyně u nás cítily dobře a začlenily se do stávajícího kolektivu, který jim bude oporou. Snahou je vytvořit stabilní a sehraný tým, který bude plně podporovat vizi a pedagogickou koncepci školy a naplňovat její motto: Pohodou ke zdraví. Jsou vítány podněty a nápady k rozvoji výchovy a vzdělávání dětí, zlepšování vzdělávacích podmínek a týmového ducha.

Rodiče dětí chápeme jako naše partnery, vzděláváním dětí v mateřské škole doplňujeme rodinnou výchovu. Základem spokojeného pobytu dítěte v mateřské škole je úzká spolupráce s rodiči, kterým nabízíme možnost podílet se na životě a aktivitách mateřské školy, dle jejich zájmu a potřeb.

Pedagogové se setkávají pravidelně v průběhu roku na pedagogických radách a organizačních poradách, kde vyhodnocují svoji práci, vzájemně konzultují, plánují. Mateřská škola každý rok zpracovává vlastní hodnocení své činnosti a pedagogické práce. Využívá k tomu mimo jiné nástrojů evaluace zaměstnanců školy a zákonných zástupců. Analýzou dat a zjištěné zpětné vazby pak využíváme k plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy pro další období.

Na zpracování školního vzdělávacího programu se částečně podílí všichni zaměstnanci školy. Přípravují podklady, konzultují a připomínkují jeho obsah, ověřují v praxi jeho funkčnost a efektivitu. Uvědomují si svou osobní odpovědnost za naplňování programu školy. Zákonní zástupci se na tvorbě ŠVP podílejí nepřímo, vznášením připomínek a podnětů k činnosti školy. Zpracování ŠVP do elektronické podoby má za úkol vedení školy, ředitelka je koordinátorkou práce na ŠVP.

Zřizovatelem MŠ Zdounky je obec Zdounky. Nastavená spolupráce se zřizovatelem nám umožňuje naplňovat všechny kompetence dané statutárním orgánu. Zřizovatel si je vědom důležitosti dobře fungujícího předškolního zařízení pro život obce a poskytuje škole štědré finanční prostředky na její provoz a zkvalitňování služeb. Ředitelka pravidelně informuje zástupce obce o dění v mateřské škole, řeší s nimi potřebné záležitosti vyplývající z legislativy a chodu zařízení. Zástupci obce se dle svých časových možností účastní některých akcí školy (např. besídky, rozloučení s předškoláky apod.)

Mateřská škola spolupracuje se ZŠ Zdounky, ZUŠ Zdounky, místní knihovnou, s domem kultury, farou i zájmovými spolky v obci (hasiči, ochránci přírody, myslivci, zahrádkáři a chovatelé). Předmětem spolupráce jsou besedy, výstavy, kulturní představení, akce pro děti apod.

V rámci výchovně vzdělávacího procesu spolupracuje mateřská škola podle potřeby se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC) a dalšími odborníky (lékaři, psychology, logopedy), vždy v součinnosti se zákonnými zástupci dětí.

Abyhom zajistili komfortnější komunikaci se zákonnými zástupci, chceme rozšířit telefonické kontakty do jednotlivých tříd. Rodiče tak budou moci v případě potřeby (omlouvání dětí, pozdní příchody, domluva individuálních konzultací apod.) kontaktovat přímo učitelky v kmenové třídě, bez prostředníka. Změnu chceme realizovat od školního roku 2022/2023.

Řídit a kontrolovat práci podřízených zaměstnanců, hodnotit jejich pracovní výkonnost a výsledky, motivovat k lepším pracovním výsledkům z cílem zkvalitnění práce zaměstnanců. Časový horizont - vedení školy, průběžně, po celý rok.

Učitelky naučit spolupracovat jako tým, vzájemně se motivovat, inspirovat, respektovat, pomáhat si. Časový horizont - dlouhodobě, průběžně. Úkol náročný, závislý na charakteru a osobnostním ladění učitelek.

Posilovat ve spolupráci s obcí kulturní a společenské tradice. Časový horizont - období adventu, období různých svátků a tradic.

### **3.6 Personální a pedagogické zajištění**

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. V případě, že by škola zaměstnala pedagogického pracovníka bez odpovídající kvalifikace, je jeho povinností si chybějící odbornost doplnit, a to bezodkladně, nejpozději však do 2 let od uzavření pracovního poměru.

Všichni zaměstnanci školy jsou platnými členy týmu a jde jim o společnou věc. Jsme si vědomi důležitosti každé pracovní pozice a jejího významu pro bezproblémový chod celého zařízení. Mezi kolegy fungují pravidla nastavené spolupráce, solidarity a tolerance. Otevřená komunikace je základem pro bezproblémové fungování pracovního kolektivu.

Všichni pedagogičtí pracovníci se v průběhu roku vzdělávají, ať už formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v kurzech a seminářích, tak formou samostudia, studiem odborných publikací, časopisů, vzdělávacích portálů apod.

Každá z pedagožek má možnost účastnit se vzdělávání dle aktuální nabídky seminářů, webinářů a kurzů s přihlédnutím k finančním možnostem školy. Při volbě vzdělávacích aktivit ředitelka školy přihlíží ke specializaci každé učitelky, k nutnosti vzdělávání v nových trendech, ale také k zájmu

jednotlivých učitelek. Výstupy ze svého vzdělávání si učitelky zakládají do svého pracovního portfolia. V praxi využívají získané poznatky z dalšího vzdělávání.

Ředitelka školy si vede přehled o dalším vzdělávání u jednotlivých zaměstnanců a koordinuje jejich studium a samostudium s provozem MŠ tak, aby provoz zůstal vždy zajištěn. V dalším vzdělávání podporujeme i provozní zaměstnance, dle jejich zájmu a potřeb.

Snahou je udržet vysokou odbornou úroveň vzdělávacích služeb rozšiřováním profesních kompetencí všech pedagogů i provozních zaměstnanců. Vedení školy si je vědomo důležitosti této oblasti pro udržení kvalitního vzdělávání a proto hledá další finanční zdroje pro její rozvoj (např. u zřizovatele nebo formou dotačních programů).

Učitelky pracují v ranních a odpoledních směnách a jejich služby se vždy v dopoledních hodinách částečně překrývají. Nad dětmi je zajištěn nepřetržitý, celodenní a trvalý dohled.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je v rozsahu od 10.00 - 12.30 hodin. To nám umožňuje zabezpečit potřebnou pedagogickou péči a zvýšit bezpečnost při činnostech vyžadujících maximální obezřetnost jako jsou sportovní aktivity, pobyt venku, jídlo a příprava na odpočinek, a tím snížit riziko vzniku možných úrazů.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, v souladu se společenskými pravidly a etickými zásadami a v souladu se ŠVP. Ke své profesi přistupují s maximálním nasazením a profesionalitou. Jsou si vědomi důležitosti osobního příkladu, který předávají dětem a společnosti.

V případě potřeby a zájmu škola zprostředkovává specializované služby, jako je např. logopedická depistáž, vyšetření zraku, psychologické nebo speciálně pedagogické vyšetření apod. ve spolupráci s příslušnými odborníky (školská poradenská zařízení, lékaři, OSPOD aj.).

Mateřská škola se v následujícím období 2022 - 2025 bude snažit získat finanční podporu z dotační výzvy Operačního programu Jan Amos Komenský, který nám umožní čerpat prostředky např. na další vzdělávání zaměstnanců školy nebo na inovativní vzdělávací aktivity pro děti. V případě vyhlášení dalších dotačních titulů pro mateřské školy, které budou vyhovovat našim potřebám zvážíme naše zapojení do nich.

### **3.7 Spoluúčast rodičů**

Rodiče jsou u nás vítáni. Vzájemná spolupráce a upřímná komunikace je klíčová pro utváření pozitivních vazeb. Naše vztahy jsou založeny na oboustranném respektu, otevřenosti a důvěře.

Rodiče mohou vznášet připomínky a podněty k práci školy a mají možnost podílet se na jejím životě. Vstahy mezi zaměstnanci a rodiči jsou zdvořilé, přátelsky nastavené a profesionální.

Děti tráví v mateřské škole podstatnou část dne, proto je mohou učitelky dobře poznat a reagovat na jejich konkrétní potřeby. Komunitní charakter vesnické školy umožňuje hlouběji poznat zvyklosti rodin a snaží se jim porozumět a vyhovět, pokud je to organizačně možné a je to v zájmu dítěte.

Rodiče mají možnost zapojovat se do života školy dle svého zájmu a potřeb. V průběhu roku jsou učitelkami oslovováni ke spolupráci na vzdělávání jejich dětí, zapojení do činností a aktivit školy (např. výstavy, besídky, divadla, tematické vyučování, oslavy, ankety a hlasování atd.). Rodiče mají možnost účastnit se hromadných i individuálních konzultací a schůzek s učitelkami, navrhnout aktivity do plánu práce nebo dávat podněty k zakoupení pomůcek, hraček nebo jinému zlepšování podmínek mateřské školy. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje na nástěnkách, webových stránkách školy a osobně od učitelek. V případě potřeby se mohou účastnit (po domluvě s učitelkami) všech vzdělávacích aktivit dětí

Učitelky pravidelně ústně informují rodiče o prospívání jejich dítěte, o tom co se mu podařilo a na čem je třeba zapracovat jak v MŠ, tak i v domácím prostředí. V případě zájmu rodičům poskytnou odbornou radu, zapůjčí literaturu nebo doporučí materiály k rozvoji individuálních schopností dítěte. Mají k dispozici výrobky a pracovní materiály dětí, jejich portfolia a mohou se v případě nejasností na učitelku kdykoliv obrátit s dotazem na vysvětlení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu a strategiích při výchově a vzdělávání jejich dítěte. V případě závažnějšího řešení je sepsán z konzultace zápis s vytyčením úkolů a dohodnutých pravidel, termínů atd.

Všichni zaměstnanci školy jsou povinni dodržovat etický kodex a chránit soukromí rodiny. Jsou si vědomi, že mnohdy pracují s osobními a důvěrnými informacemi a jsou vázáni mlčenlivostí. Diskrétnost svěřených vnitřních záležitostí je jedním ze zásadních požadavků, který ředitelství školy vyžaduje a jejichž porušování je nepřijatelné. Učitelky nejsou kompetentní zasahovat do života a soukromí rodin. V rámci vzájemné komunikace mohou pouze vyjádřit svůj odborný názor, vysvětlit svůj postoj, případně dát doporučení k řešení situace, ale respektují rozhodnutí rodičů týkající se ve všech ohledech jejich dítěte.

Mateřská škola vhodným způsobem doplňuje rodinnou výchovu a je rodičům nápomocná v péči o dítě. Garantujeme poskytování kvalitních vzdělávacích služeb, což rodičům dává možnost věnovat se plně svému profesnímu zaměření, pečovat o mladší sourozence nebo další členy rodiny apod. O děti je profesionálně postaráno, jsou v bezpečí, mají zajištěnou celodenní stravu, program i odpočinek.

V případě zájmu rodičů jim poskytuje základní poradenský servis, týkající se výchovy a vzdělávání nebo vývoje jejich dítěte, mají rovněž možnost zapůjčit si odbornou literaturu ze školní knihovny. Každé dítě v mateřské škole prochází podrobnou pedagogickou diagnostikou, na základě které

jsme schopni rodičům odborně poradit, poukázat na odchylky ve vývoji dítěte, doporučit vhodný postup, navrhnout specializované vyšetření atd.

Dle zájmu rodičů jsme schopni pro ně připravit i různé osvětové aktivity, besedy s odborníky, rodičovská setkání na různá témata atd.

Rádi bychom rodičům nabídli širší možnosti, jak se zapojit do života školy. V následujícím období od roku 2022-2023 chceme minimálně 4x ročně pořádat komunitní setkávání na různá témata, třeba i se zapojením širší veřejnosti, odborných pracovníků apod.

Chceme pořádat den otevřených dveří pro zájemce o docházku do MŠ. Časový horizont - 1x ročně, od roku 2022-2023.

### **3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

Prostředí mateřské školy není primárně určeno pro vzdělávání dětí se závažnějšími speciálními vzdělávacími potřebami (např. s tělesnými nebo smyslovými handicapy), škola nemá bezbariérový přístup, osobní výtah nebo výjezdovou plošinu na schodišti. Děti s méně závažnými speciálními vzdělávacími potřebami jsou v mateřské škole běžně integrovány a je jim věnována maximální možná péče.. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Jelikož se primárně nevěnujeme vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, škola není vybavena speciálními technickými nebo didaktickými kompenzačními pomůckami. V případě přijetí dítěte, které by takové pomůcky vyžadovalo, bychom vycházeli z doporučení školského poradenského zařízení a hledali cesty k jejich zajištění.

Pokud některé dítě vyžaduje speciálně pedagogickou péči, postup konzultujeme s příslušným školským poradenským zařízením (pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně-pedagogickým centrem). Některé učitelky jsou kompetentní k vykonávání funkce logopedického asistenta. Ředitelství školy podporuje učitelky v dalším vzdělávání se speciálně-pedagogickou tematikou a získávání odborných poznatků, které by mohly využít při diagnostice, pedagogické diagnostice a vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami škola úzce spolupracuje s rodiči dítěte, příslušným školským poradenským zařízením, případně i dalšími odborníky, tak aby tomuto dítěti zajistila optimální podmínky pro jeho všestranný rozvoj dle jeho individuálních možností.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí dítěti podpůrné opatření třetího a vyššího stupně a pokud je to v organizačních možnostech školy, lze odpovídajícím způsobem snížit počet dětí ve

třídě. V tomto případě postupujeme v souladu s platnou legislativou (Vyhláška 14/2005 Sb o předškolním vzdělávání).

Asistent pedagoga je dítěti přiznán v indikovaných případech podle stanoveného stupně přiznaného podpůrného opatření. Vycházíme opět z doporučení školského poradenského zařízení.

Děti, které mají nějakou formu obtíží a mají díky tomu specifické vzdělávacích potřeby přibývá. U dětí pozorujeme exponenciální nárůst obtíží logopedických, grafomotorických, ale také emočních a sociálních. Proto věnujeme zvýšenou pozornost přípravě pedagogů a jejich dalšímu vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky a psychologie. V následujícím období se budeme snažit o rozšíření kvalifikace učitelek o kurz logopedické prevence, tak, aby byl logopedický asistent do budoucna přítomen v každé třídě mateřské školy (do roku 2025).

### **3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných**

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti rozvoj jeho schopností a dovedností. Na velmi dobré úrovni je technické vybavení školy (interaktivní displeje, dětské tablety, robotické hračky, výukové programy, notebooky). Vybavení hudebními, výtvarnými a tělovýchovnými pomůckami je standardní, usilujeme o jeho průběžné doplňování.

Nabídka materiálů, knih a didaktických pomůcek pro rozvoj kognitivních schopností dětí se každým rokem rozšiřuje.

U dětí usilujeme o jejich všestranný, harmonický rozvoj. Nabídka různorodých činností, do kterých se děti zapojují, nám umožňuje detekovat a podchytit jejich nadání a dále ho rozvíjet.

Dítěti vytváříme vhodné organizační podmínky, aby mohlo dále rozvíjet svůj potenciál. Učitelky reagují na potřeby dítěte, umožňují mu věnovat se činnosti, která je předmětem jeho zájmu, podporují ho v ní a povzbuzují k dosažení lepší úrovně vědomostí, dovedností, rozvoji schopností atd.

Učitelky podporují zvědavost dětí, činnosti, aktivity a úkoly motivují tak, aby u dětí vedly ke kladení otázek a hledání vlastních, originálních cest k řešení nebo hledání alternativních možností, čímž rozvíjejí jejich tvořivost a kombinační schopnosti.

Mateřská škola při vzdělávání nadaných dětí spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení a postupuje dle jejich doporučení. Zásadní je i zde spolupráce se zákonnými zástupci dítěte. V případě výrazného hudebního nebo výtvarného nadání nabízíme možnost spolupráce se ZUŠ ve Zdounkách, která sídlí hned vedle areálu mateřské školy. Sportovní nadání dětí většinou podporují rodiče zařazením dítěte do zájmového vzdělávání mimo mateřskou školu a obec.

Hledáme cesty k získání finančních prostředků na nákup náhladnějších pomůcek a vybavení. Zapojením do operačního programu Jan Amos Komenský chceme podpořit inovativní vzdělávání v mateřské škole. Z prostředků chceme vybavit polytechnickou dílnu, zakoupit keramickou pec nebo pořídit další hudební vybavení (zvonky, bubny, Orffovy nástroje, boomwhackers atd.), přírodovědné pomůcky (lupy, mikroskopy, didaktické panely) apod. - časový horizont 2022 - 2024.

### **3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Děti dvouleté vyžadují zcela odlišný přístup a mají jiné potřeby, než děti staršího věku. Naše mateřská škola nedisponuje dostatečně vhodnými podmínkami pro umístění dvouletých dětí (potřeba menšího počtu dětí, zajištění pracovní pozice chůvy nebo školního asistenta, úprava prostorových a materiálních podmínek, zajištění bezpečnosti, ...). Děti před dovršením třetího roku věku tedy přijímáme pouze ve výjimečných případech (podzimové), pokud to organizační podmínky a kapacita školy umožní. Mateřská škola je vybavena hračkami, které jsou vhodné pro tříleté děti a mohou vyhovovat i dětem mladšího věku.

U nově přichozích dětí mladšího školního věku věnujeme vždy zvýšenou pozornost zajištění jejich bezpečnosti při seznamování s novým prostředím, hračkami a pomůckami, tak abychom předcházeli riziku vzniku úrazů a nehod. Na začátku školního roku slouží v dopoledních hodinách vždy obě učitelky souběžně, aby mohly lépe monitorovat pohyb dětí a být jim oporou v adaptačním období. Pokud jsou třídy věkově smíšené, starší děti vedeme k pomoci menším dětem. Organizaci třídy a ukládání hraček přizpůsobujeme aktuálnímu složení třídy.

Prostředí třídy je uzpůsobeno potřebám dětí. Umožňuje variabilitu činností pro hru, volný pohyb i relaxaci.

Mateřská škola je vybavena klasickými dětskými záchodky, nedisponuje nočníky a přebalovacími pulty. Dítě přijaté do mateřské školy by již mělo být bez plen a mělo by udržovat tělesnou čistotu (umět si říct, že potřebuje na toaletu). S hygienou po toaletě učitelky pomohou. Rodiče zajistí, aby jejich dítě mělo ve skřínce vždy dostatek náhradního oblečení pro případ nehody.

Každé dítě má v šatně svou označenou skříňku s prostorem na ukládání šatů, náhradního oblečení a bot. Rodiče zajišťují pořádek ve skřínce svého dítěte a doplňují oblečení podle počasí a potřeby tak, aby mělo dítě vždy k dispozici suché, čisté oblečení na převléknutí.

Režim dne je přizpůsoben potřebám dětí. Malé dítě má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale psychické. Učitelky si uvědomují specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, pracují s dítětem v kratších časových úsecích, střídají činnosti, respektují osobní tempo dítěte, jeho menší výdrž a kratší dobu soustředění a jeho zvýšenou potřebu odpočinku..



Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Blíže viz. adaptační program školy.

Děti si mohou pro zajištění pocitu jistoty s sebou na školky přinést oblíbenou hračku, plyšáčka nebo jinou specifickou pomůcku. Využívají toho především v době odpočinku, kdy dochází ke zklidnění a dítě je na lehátku více samo se sebou a začíná se mu stýskat.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány podle potřeb a volby dětí. Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností musí být přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitel volí metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídat, sladit spontánní s řízenými. Největší zastoupení má volná hra a pohybové aktivity.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup. Malé dítě je často egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije tady a teď. Potřebuje jasné a srozumitelné vymezení pravidel, ve kterých se pohybuje, a které mu umožňují cítit se komfortně (ví, co si může a co si nesmí dovolit). Učitelky vědí, že rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí mohou být velmi výrazné, proto ke každému z nich přistupují vzhledem k jeho individuálním potřebám, monitorují jeho pokroky a pozitivně ho přijímají, takové jaké je.

O navození pozitivních vztahů usilujeme jak u dětí, tak u rodičů, jejichž spolupráce je pro učitelky naprosto klíčová. Vzájemná důvěra mezi rodinou a mateřskou školou je předpokladem pro spokojený pobyt dítěte v předškolním zařízení.

V případě získání finančních prostředků bychom rádi zaměstnali školního asistenta. Personální obsazení této pozice by nám umožnilo zkvalitnit péči o děti mladšího školního věku. Od roku 2022-2023.

## 4 Organizace vzdělávání

**Druh provozu školy:** Celodenní

### **Počet tříd včetně bližší charakteristiky:**

Organizace vzdělávání v MŠ reflektuje vždy aktuální podmínky pro konkrétní školní rok, které se odvíjejí především od počtu dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání při každoročním zápisu. Škole jsou potom dle počtu tříd mateřské školy a délky provozu přidělovány finanční prostředky podle skutečné potřeby pedagogické práce ve školách.

V MŠ jsou k dispozici 4 třídy. Jelikož jsme jediná mateřská škola v obci, minimální počet dětí na třídu je 16. Ale dlouhodobě třídy naplňujeme při horní hranici povoleného počtu, tj. do 24 dětí.

### **Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:**

Věkové složení tříd je převážně smíšené, vychází opět z aktuálního stavu přijatých dětí.

Pokud to podmínky umožňují, zařazujeme spolu do třídy děti mladší (3-4 leté) a děti starší (5-6, respektive 7 leté s OŠD). Toto rozdělení se nám osvědčilo vzhledem k rozdílnosti potřeb dětí mladšího a staršího předškolního věku a rovněž k zaměření a požadavkům na vzdělávání a metody a formy práce, které jsou v různém věku odlišné.

Pokud to však situace vyžaduje, mohou být do jedné třídy zařazeny děti v celém věkovém spektru předškolního vzdělávání a je jim věnována maximální možná míra individualizované péče k zabezpečení jejich vzdělávacích potřeb.

Pokud je to možné a v zájmu dítěte, pak při zařazování do tříd přihlížíme i k přání rodičů, např. při umístění sourozenců, silných sociálních vazbách apod.

### **Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:**

Služby pedagogických pracovníků jsou rozděleny tak, aby byla vždy zajištěna dětem optimální pedagogická péče a bezpečnost. Směny ranní a odpolední služby se u učitelek vzájemně překrývají, takže je zajištěno souběžné působení dvou pedagogů při organizačně náročných činnostech a činnostech vyžadujících zvýšenou pozornost (např. pobyt venku, vycházky mimo areál školy, sportovní činnosti, výlety atd.). Překrývání služeb učitelek tak má významný vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání i zajištění náležitého dohledu nad dětmi.

### **Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:**

Při přijímání dětí do mateřské školy postupujeme v souladu s platnou legislativou. Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy stanovuje ředitelka školy po projednání se zřizovatelem.

Hlavní kritériem je přijímání dětí ze spádové oblasti (dítě má trvalý pobyt ve Zdounkách, Cvrčovicích, Nětčicích, Divokách, Těšánkách, Soběsukách, Milovicích, Skržicích).

Dalším kritériem je obvykle věk dítěte. Přednostně se přijímají děti, které mají dle školského zákona povinnost plnit povinné předškolní vzdělávání (předškolní vzdělávání je povinné pro dítě, které do začátku školního roku, tj. do 31. 8. daného roku, dovrší pěti let). Děti se přijímají od nejstaršího po nejmladší).

Dalším kritériem může být sourozenec již zapsaný v MŠ apod..

Kritéria se uplatňují, pokud zájem o přijetí překročí kapacitní možnosti školy. Děti mladší tří let nemají na přijetí do MŠ právní nárok.

### **Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:**

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Podmínky individuálního vzdělávání jsou uvedeny v § 34b školského zákona.

Individuální vzdělávání dítěte se na žádost zákonných zástupců uskutečňuje bez docházky dítěte do mateřské školy v domácím prostředí s tím, že rodiče zajistí účast dítěte v mateřské škole ve termínu stanoveném ředitelkou školy (minimálně 1x za tři měsíce) k ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech. Škola rodičům poskytne plán výchovně-vzdělávací práce pro dané období, podle kterého se toto ověřování uskuteční.

Mateřská škola rovněž poskytuje (pokud to podmínky vyžadují) dětem plnícím povinné předškolní vzdělávání distanční formu výuky, a to v míře odpovídající okolnostem. Vychází přitom z doporučení MŠMT.

## 5 Charakteristika vzdělávacího programu

### 5.1 Zaměření školy

Mateřská škola Zdounky je škola s dlouholetou tradicí a rodinnou atmosférou. Vychází z tradičního pojetí mateřské školy, ale je otevřená moderním trendům ve výchovně-vzdělávacím procesu (individualizace vzdělávání, podpora zdravého životního stylu, zaměření na environmentální výchovu, oblast ICT atd.).

Cílem školního vzdělávacího programu Mateřské školy Zdounky „Pohodou ke zdraví“ je v maximální možné míře vytvářet u dětí základy klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání. Akceptuje přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku. Koresponduje s filosofií školy, která má vést děti k osvojení a rozvoji zdravého životního stylu – a to v oblasti péče o své zdraví (zdravá strava, pravidelný pohyb, preventivní prohlídky), v oblasti péče o mezilidské vztahy (vytváření přátelských vztahů, pozitivního klimatu ve třídě, škole, pomoc potřebným, respekt a tolerance k druhým) a v oblasti péče o zdravé životní prostředí.

Mateřská škola Zdounky školní vzdělávací program dále doplňuje zapojením do různých projektů (např. Se Sokolem do života, Zdravá pětka, Fíha dýha, Zdravý úsměv, Kuchyně bez hranic ...), akcí (např. Noc s Andersenem, Sněhuláci pro Afriku) a nabízí řadu nadstandardních aktivit (např. pravidelné fotografování dětí, logopedickou depistáž a péči, preventivní vyšetření zraku, organizaci divadelních a kulturních představení, předplavecký výcvik, Flautoškolka apod.).

### 5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- 1. rozvíjení dítěte a jeho učení a poznání**
- 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

### 5.3 Metody a formy vzdělávání

**Formy vzdělávání:**

Učitelky v mateřské škole uplatňují různé formy vzdělávání, podle aktuální situace, složení třídního kolektivu, nabízeného vzdělávacího obsahu atd. S dětmi pracují v různě velkých

skupinách, individuálně i hromadně (frontálně). Střídají se druhy spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte. Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Hra má v předškolním vzdělávání své nezastupitelné místo. Učitelky aktivně vytvářejí podmínky pro dostatek volné, samostatně iniciované hry, při které se děti učí prožitkem, skrze praktické zkušenosti. Hra je pro dítě tou nejdůležitější činností, která naplňuje téměř všechny jeho čas. Z tohoto předpokladu vychází učitelky při přípravě aktivit a činností pro děti. To, co chceme, aby si děti zapamatovaly, pro ně musí být něčím poutavé, zajímavé a vzbuzovat u nich radost a nadšení.

### **Metody vzdělávání:**

V naší mateřské škole uplatňujeme širokou škálu metod práce. S dětmi si povídáme, diskutujeme, vyprávíme jim pohádky a příběhy, vysvětlujeme a popisujeme, zpíváme, tvoříme, cvičíme, často využíváme prvků dramatizace, pracujeme s maňásky a loutkami, knížkami, pracujeme s textem nebo obrázky, názorně předvádíme a demonstrujeme jak se co dělá a jak co funguje, často také něco pozorujeme a především prakticky zkoušíme, experimentujeme atd. Skrze prožitkové a kooperativní učení hrou si děti nenásilnou formou snadno osvojí mnoho poznatků a dovedností. Situační učení děti seznamuje s praktickými životními situacemi a možnostmi jejich řešení. Spontánní sociální učení je založené na přirozené nápodobě, kde důležitou roli hraje pedagog jako vzor dítěte.... Učitelky vzdělávací metody střídají, jejich výčet zde není zdaleka kompletní.

## **5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných**

### **Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:**

Přijímání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do mateřské školy je podmíněno dodáním písemného doporučení školského poradenského zařízení a registrujícího lékaře.

Pokud se speciální vzdělávací potřeby u dítěte projeví až v průběhu vzdělávání a vyžaduje-li to zájem dítěte, doporučí škola jeho zákonnému zástupci, aby vyhledal pomoc školského poradenského zařízení. Škola se školským poradenským zařízením spolupracuje, s vědomím zákonných zástupců poskytuje ŠPZ podklady ze své pedagogické diagnostiky a hledá cesty k optimálnímu zajištění vzdělávacích potřeb dítěte.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Podpůrná opatření se poskytují v pěti stupních.

První stupeň podpůrných opatření škola dítěti poskytuje automaticky. Představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována dítěti, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola zákonným zástupcům dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb a dále postupuje v souladu s doporučením, který školské poradenské zařízení vystaví.

Škola může po dohodě se zákonnými zástupci zpracovat pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami plán pedagogické podpory. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje (čtvrtletně), aby si ověřila, že dochází k naplňování vzdělávacích cílů.

Mateřská škola vytváří rovněž podmínky pro rozvoj nadání dětí. Základem je podrobná pedagogická diagnostika, spolupráce s rodinou dítěte a školským poradenským zařízením. Dále postupujeme podle toho, v jaké oblasti se nadání dítěte projeví a tu se snažíme nadále podporovat a rozvíjet. V oblasti umělecké (výtvarné, hudební) spolupracujeme se ZUŠ ve Zdoukách, děti můžeme podpořit při zapojení do přehlídek a soutěží. Paní učitelky jsou kreativní a zručné a mohou dítěti poskytnout prostředky pro realizaci prací pomocí nejrůznějších výtvarných technik.

#### **Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:**

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola pouze vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení, je závazným dokumentem, vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán vypracovává třídní učitelka dítěte se specifickými vzdělávacími potřebami, jeho naplňování si průběžně vyhodnocuje a konzultuje se zákonnými zástupci a pracovníky školského poradenského zařízení.

#### **Pravidla pro zapojení další subjektů:**

Případné zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných je plně v kompetenci rodičů dítěte a uskutečňuje se mimo mateřskou školu.

#### **Zodpovědné osoby:**

Dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dítěti nadanému se vždy věnují třídní učitelky, případně také asistent pedagoga nebo školní asistent, pokud je školním poradenským pracovištěm doporučen. Učitelky dítěti zpracovávají plán pedagogické podpory, případně individuální vzdělávací plán, pokud je doporučen. S plány systematicky pracují a vyhodnocují jejich plnění. S rodiči dětí konzultují vzdělávací postupy a hledají strategie pro optimální rozvoj dítěte. Komunikují se školským poradenským zařízením, připravují podklady pro vyšetření (vyplňují dotazníky, vyhodnocují podpůrná opatření, píší hodnotící zprávy apod.) Metodicky učitelky vede ředitelka školy, která má vzdělání speciálního pedagoga. Ředitelka rovněž podporuje vzdělávání učitelek v problematice dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.

#### **Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:**

Mateřská škola Zdounky neposkytuje žádné předměty speciálně pedagogické péče.

## **5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Dítě mladší tří let nemá právní nárok na přijetí do mateřské školy. Pokud to kapacita školy umožňuje, jsou přijímány i děti mladší tří let, převážně však ty, které dosáhnou tří let brzy po začátku nového školního roku. Přijímání dětí v druhé polovině školního roku je posuzováno individuálně, na dotaz, pokud je stále volné místo.

## **5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka**

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich

nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.



## 6 Vzdělávací obsah

### 6.1 Integrované bloky

#### 6.1.1 Začínáme s úsměvem

Název integrovaného bloku	Začínáme s úsměvem
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Cílem integrovaného bloku je adaptace dětí na nové prostředí, a to zejména pro ty, které přišly do MŠ poprvé. Děti si utvářejí a upevňují vztahy mezi sebou navzájem, s učitelkami a ostatními zaměstnanci. Postupně se začleňují do kolektivu, utváří si kamarádské vazby, zvykají si na režim dne a seznamují se s pravidly, které je třeba dodržovat. Upevňují si základní hygienické návyky a rozvíjejí se v sebeobslužných činnostech. Hlavní aktivitou je hra. Děti se učí vzájemně spolupracovat, dělit se o hračky a po hře je uložit na své místo. Rozšiřují si poznatky o rodině, obci, kde žijí, uvědomují si rozdíl mezi městem a vesnicí. Získávají jistotu při pohybu v mateřské škole a jejím okolí, učí se dodržovat základní bezpečnostní pravidla. Seznamují se s charakteristickými znaky podzimu, pozorují a vnímají změny, počasí a přírody, podzimní práce na zahradě a na polích, sklizeň ovoce a zeleniny, jejich poznávání všemi smysly. Dny jsou zpestřeny o typické podzimní aktivity – sběr a tvoření z přírodnin, oslavy podzimních svátků nebo pouštění draků. Děti pozorují přípravu přírody na zimní spánek, vnímají ubývání sil Slunce, postupné mizení barev a životní energie v přírodě.</p> <p>Naší snahou je, aby adaptační období bylo pro děti pohodové, bez stresu a traumat, aby se dítě do mateřské školy těšilo.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p><b><u>Začínáme s úsměvem</u></b>  <b>Moje školka</b>                      - seznamujeme se s prostředím MŠ (budova, třídy, školní zahrada)                      - jak to u nás chodí - zvykáme si na režim dne                      - noví a staří kamarádi, zaměstnanci školy                      - pravidla třídy</p> <p><b>Hračka je můj kamarád</b>                      - pojmenování hraček, každá hračka má své místo                      - hrajeme si pěkně spolu, bezpečnost při hře</p>

Název integrovaného bloku	Začínáme s úsměvem
	<p><b>Místo kde žijí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznáváme okolí školy, vždy a všude bezpečně</li> <li>- cesta do školky, cesta domů</li> <li>- moje obec, můj dům, moje rodina</li> </ul> <p><b>Podzimní tradice</b> (např. Sv. Václav, dýňování, drakyáda, jablíčkové slavnosti, uspávání zvířátek, Sv. Martin, ...)</p> <p><b>Barevný podzim</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- změny v přírodě</li> <li>- odlet ptáků</li> <li>- počasí, oblečení</li> <li>- práce na zahradě a na poli</li> <li>- ovoce, zelenina, polní plodiny</li> <li>- tvoříme a hrajeme si (listy, přírodniny, draci, dýňování, ...)</li> <li>- příroda se chystá na zimu</li> </ul>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>
<p>si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		(postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému,	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>
	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	jakým způsobem apod.) chápat slovní vtip a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči zorganizovat hru
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí  poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)  získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci  seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých  pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem  mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)  uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí  uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)  uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je  zorganizovat hru  postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí  dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	učení	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	chápat slovní vtip a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči zorganizovat hru
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		navazovat a udržovat dětská přátelství respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání  získání relativní citové samostatnosti	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování  odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
řeší problémy na základě bezprostřední	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
<p>se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči zorganizovat hru</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
<p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		ve slovech řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	apod.)	<p>něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p> <p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie  vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře,



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	uvědomění si vlastního těla	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	chápat slovní vtip a humor formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase sledovat očima zleva doprava sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dramatickou úlohu apod.) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky rozhodovat o svých činnostech
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>
	<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>
<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v</p>



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		případě potřeby obrátit o pomoc)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

### 6.1.2 Veselá mysl půl zdraví

Název integrovaného bloku	Veselá mysl půl zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem integrovaného bloku je vést děti k radostnému prožívání každé chvíle života, ukazovat jim krásu všedních dnů ve společenství kamarádů, rodiny a ukázat jim, že s úsměvem jde všechno lépe a snáz. Integrovaný blok začíná obdobím adventních příprav. Je plné ruchu, vůní, pečení, pohádek, opředené kouzlem čekání na Ježíška a dárky pod stromečkem. Advent by měl být časem pohody, lásky, dobročinnosti, vzájemné pomoci a setkávání. Inspirujeme se lidovými tradicemi, učíme se prožitkem. Vládu již zcela převzala paní zima. Vnímáme změny v přírodě, které s sebou přinesla. Děti rády objevují a experimentují se sněhem a ledem, uvědomují si, jak počasí ovlivňuje naše oblékání, činnosti a zájmy. Užíváme si zimních radovánek, jak jen to jde. Pozorujeme stopy zvířat, sypeme ptáčkům do krmítek. Děti se učí jak dbát o svoje zdraví, předcházet nemocem a úrazům. Poznávají svoje tělo a učí se, co mu prospívá.

Název integrovaného bloku	Veselá mysl půl zdraví
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p><b><u>Veselá mysl půl zdraví</u></b></p> <p><b>Pohodový advent</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tradice a zvyky spojené s Vánoce (např. Mikuláš, nadělování u stromečku, koledy, zdobení stromečku pro zvířátka atd.)</li> <li>- čas pohádek - moje nejmilejší pohádka, dobro a zlo, poučení skrytá v pohádkách, dramatizace</li> </ul> <p><b>Paní zima</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- změny v přírodě</li> <li>- počasí, oblékání</li> <li>- jak a proč padá sníh - pokusy</li> <li>- zimní hry a sporty - druhy, bezpečnost</li> <li>- péče o zvířátka v zimě, přezimování volně žijících zvířat, ptáčky na krmítku, pozorování</li> <li>- zimní tradice - seznámení, např. Tři králové, masopust, zimní olympiády atd.</li> </ul> <p><b>Pečujeme o své zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdravý životní styl - výživa hygiena, pohyb</li> <li>- nemoc, zdraví, úrazy, bezpečné chování</li> <li>- poznáváme svoje tělo- kostra, svaly, orgány a smysly</li> <li>- vývoj člověka</li> </ul>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p>
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti,	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p>
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky,	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání,	<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) chápat slovní vtip a humor vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	poznat napsané své jméno rozhodovat o svých činnostech přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování	zorganizovat hru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	a ovlivňovat vlastní situaci	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair zorganizovat hru
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí  rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)		
zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)		
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí porozumět běžným neverbálním projevům citových

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zvládat jeho změny	prožitků a nálad druhých uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) chápat slovní vtip a humor vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky</p>



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		(lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	apod.)	něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti,	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
situacích	přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj kooperativních dovedností	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>spolupracovat s ostatními</p>
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá		aktivní i bez jejich opory rozhodovat o svých činnostech vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí  seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije  osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) poznat některá písmena a číslice, popř. slova chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p>	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
	<p>vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
<p>ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p>	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební,</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	pohybové, dramatické)	v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě  uvědomění si vlastního těla	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem pojmenovat části těla, některé orgány (včetně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) chápat slovní vtip a humor vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti;	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim		na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory rozhodovat o svých činnostech vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p>
	vytváření základů pro práci s informacemi	<p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p>
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>zorganizovat hru</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>	
	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p>	
	<p>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	<p>podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p>
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj společenského i estetického vkusu	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

### 6.1.3 Spolu je nám dobře

Název integrovaného bloku	Spolu je nám dobře
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Pomalou přichází jaro. Příroda se probouzí ze zimního spánku a čaruje barvami, tvary. Přibývá světla, dny se prodlužují a mění se i počasí. Děti vnímají proměny přírody, pozorují a zkoumají vše, co se kolem nich děje. Objevují se první zelené lístečky i barevné květy a mláďata na dvorcích. Sluníčko nás láká k venkovním hrám a vycházkám do okolí. Vše je plné života. Pozorujeme růst rostlin a radujeme se

Název integrovaného bloku	Spolu je nám dobře
	<p>z návratu ptáčků a hmyzu. Poznáváme různé ekosystémy a učíme se, jak je chránit. Je toho tolik, co můžeme vidět, zkoumat a zkoušet.</p> <p>Jaro rovněž nabízí spoustu možností k poznávání tradic a kulturních zvyklostí našich předků. Nový život je pevně spojen s láskou k mamince, jako dárkyni života. Slavíme den maminek. Povídáme si o rodině a o tom, že nejsme všichni stejní a že je to tak dobře.</p> <p>Učíme se o lidské práci, děti si hrají na řemesla, poznávají různá povolání. Seznamují se s koloběhem přírody, ročních období, měsíců, týdnů a dnů. Učí se poznávat a rozlišovat základní druhy rostlin, domácích, volně žijících i exotická zvířata, jejich mláďata, dozvídají se o jejich užítku a ochraně.</p> <p>Hodně sportujeme a hrajeme si venku. Děti vedeme k bezpečnosti a ochraně zdraví a prevenci rizik. Učíme je orientovat se v pravidlech silničního provozu a osvojení základů první pomoci. Jezdíme na výlety, poznáváme různé druhy dopravních prostředků, radujeme se z léta. Těšíme se na prázdniny a plánujeme a vyprávíme si o tom, co bychom chtěli zažít, kam všude bychom chtěli jet a s kým.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p><b><u>Spolu je nám dobře</u></b></p> <p><b>Voláme sluníčko</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zima odchází - vítání jara, sluníčko probouzí přírodu</li> <li>- změny v přírodě</li> <li>- zelená je barva jara</li> <li>- podmínky života - co potřebuje rostlina k životu</li> <li>- vstávej semínko, péče o rostliny a květiny, stavba těla rostlin, stromy, keře</li> <li>- jarní tradice a zvyky - seznámení (např. Morana, Velikonoce, čarodějnice, Den Země, Den matek atd.)</li> </ul> <p><b>Věci kolem nás</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- barvy, tvary, materiál</li> <li>- kniha je náš kamarád</li> </ul> <p><b>Jak běží čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- roční období, dny v týdnu, denní doba, činnosti typické pro denní režim</li> </ul> <p><b>Na našem dvoře</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- domácí zvířata, mláďata a jejich užitek</li> </ul> <p><b>Země je náš domov</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- třídění odpadu</li> <li>- koho potkáme v přírodě</li> <li>- volně žijící a exotická zvířata</li> <li>- ekosystémy - louka, les, pole, rybník, řeka</li> </ul>

Název integrovaného bloku	Spolu je nám dobře
	<p><b>Moje rodina, můj domov</b>                      - role, vztahy, soudržnost, bezpečí, ...                      - dětská radost - slavíme Den dětí                      - barevný svět - nejsme všichni stejní</p> <p><b>Ten dělá to a ten zase tohle</b>                      - povolání a řemesla, význam, využití</p> <p><b>Děti pozor, auto jede!</b>                      - co jezdí, létá, pluje - druhy dopravních prostředků                      - dopravní výchova, bezpečnost silničního provozu</p> <p><b>Těšíme se na prázdniny</b>                      - změny v přírodě                      - cestování, výletní cíle, bezpečnost</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat chápat slovní vtip a humor utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p>
<p>samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej</p>	<p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>
	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>zorganizovat hru</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		názory a postoje a vyjadřovat je respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zorganizovat hru záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<p>sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p> <p>rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nim vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	
	domluvit se slovy i gesty, improvizovat	
	chápat slovní vtip a humor	
	utvořit jednoduchý rým	
	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	
	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	
	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	
	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	
	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	
	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)		
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	zakázaných činnostech apod. vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		učení a životní praxi všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám  rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole  dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair  chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé  chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí  začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti  zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)  rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci  poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova  učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)  vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p> <p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>spravedlivě, hrát fair</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
<p>klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> <p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<p>zachovávat správné držení těla</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>
<p>užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p>	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje;	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>pohody prostředí</p>	<p>neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>
	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
		četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
			sledovat očima zleva doprava
			sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
			sledovat a vyprávět příběh, pohádku
			správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
			rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
			naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
			naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
			popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
			porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
			postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	dětské herní skupině apod.)	něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci  vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	zorganizovat hru záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	uvědomění si vlastního těla  rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zachovávat správné držení těla pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat chápat slovní vtip a humor utvořit jednoduchý rým učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma



Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi  osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat očima zleva doprava sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat napsané své jméno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění,	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
přínosem a že naopak lhostejnost, nevěšmavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoovat	apod. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem prožívat a dětským způsobem projevoovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	poznávání jiných kultur	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p>	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p> <p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p> <p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>
<p>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležen k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
<p>si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je</p>	<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu		pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

## 6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Učitelky každé třídy si zpracovávají svůj třídní vzdělávací program, tak, aby jim byl maximální pomůckou při zajišťování vzdělávání dětí a umožnil jim flexibilitně reagovat na vzniklé situace. Nabízí variace metod a technik k jednotlivým tématům, zásobníky her, básní, písní a říkadel atd. Třídní vzdělávací program podrobně rozpracovává školní vzdělávací program, je pracovním materiálem, který je v průběhu školního roku doplňován a rozšiřován, reflektuje dynamiku třídního kolektivu a potřeby a zájmy dětí.

## 6.3 Dílčí projekty a programy

Dílčí projekty a programy dále rozvíjí nebo doplňují témata stanovená ve školním vzdělávacím programu. Mohou být realizovány v rámci celé školy nebo pouze některých tříd, případně skupin dětí. Podle časového plánu rozlišujeme projekty krátkodobé (zpravidla jedno a vícedenní) a dlouhodobé (obvykle na jeden školní rok, případně i na více let). Bývají specificky zaměřené k aktuálnímu tématu nebo vzdělávací oblasti (např. zdravý životní styl, environmentální výchova apod.). Programy mohou být připravované a realizované svépomocí nebo ve spolupráci s dalšími subjekty (např. hasiči, myslivci, ochránci přírody, ZŠ, Sokol atd.). K některým projektům mohou být přizváni i zákonní zástupci dětí. Příklady úspěšných projektů a programů, které jsme již ve škole realizovali: Kuchyně bez hranic, Se Sokolem do života, Zdravý úsměv, Celé Česko čte dětem, Uspávání ježka, Noc s Andersenem, Otvírání studánek, Lesní pedagogika, Puntíkový den a další. Každý rok se snažíme naše vzdělávání obohatit jinou nabídkou, některé projekty a programy se ale pro úspěch u dětí a rodičů v obměnách opakují.



## 7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Cílem autoevaluace je vhodné nastavení a realizace koncepce a strategie rozvoje školy. Kritéria: - soustavné zlepšování vzdělávacích podmínek a kvality vzdělávání - aktivní spolupráce se zřizovatelem - zapojení školy do života obce - otevřená spolupráce s rodiči - aktivní spolupráce se zájmovými spolky a dalšími partnery (ZŠ, ZUŠ, knihovna, hasiči, myslivci, zahrádkáři a chovatelé, dětská lékařka atd.)	<ul style="list-style-type: none"> <li>vlastní hodnocení školy</li> <li>plán práce</li> <li>konzultace se zřizovatelem</li> <li>ŠVP „Pohodou ke zdraví“</li> <li>školní řád, vnitřní směrnice</li> <li>minimální preventivní program školy</li> <li>dotazníkové šetření, anketa</li> </ul>	Vlastní hodnocení školy je zpracováno 1x ročně, vždy do konce září, na základě podkladů analýzy a systematického sběru informací v průběhu celého roku. Plán práce je zpracován 1x ročně, před zahájením nového školního roku. Konzultace a setkání se zástupci zřizovatele probíhají v průběhu celého roku. Školní vzdělávací	Vlastní hodnocení školy zpracovává ředitelka. Podklady pro zpracování jí dodávají všichni zaměstnanci. Plán práce sestavuje ředitelka školy s pomocí všech zaměstnanců školy, kteří jí dodávají podklady, připomínky a návrhy. Ředitelka jako statutární orgán školy nese odpovědnost za veškerá jednání se zřizovatelem. Na tvorbě ŠVP se různou měrou podílí všichni zaměstnanci školy. Hodnocení ŠVP podléhá rovněž kompetenci ČŠI. Za tvorbu školního řádu a dalších směrnic a jejich průběžnou

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			<p>program je zpracován na období cca 5ti let, v případě revize RVP PV je aktualizován. Školní řád a vnitřní směrnice školy jsou pravidelně aktualizovány, aby vyhovovaly platné legislativě. Minimální preventivní program školy je zpracován na dobu pěti let, je však každý rok aktualizován. 1x ročně je realizováno dotazníkové šetření, anketa případně jiná forma evaluační techniky pro zaměstnance</p>	<p>aktualizaci odpovídá ředitelka školy. Za tvorbu MPP odpovídá určený pedagogický pracovník. Naplňování a realizace aktivit MPP zajišťují všichni pedagogičtí pracovníci. Za zpracování a vyhodnocení evaluačních dotazníků, anket atd. odpovídá vedení školy, které s jejich výsledky a zjištěnými informacemi a daty dále pracuje.</p>

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			školy a rodiče dětí.	
Pedagogické vedení školy	Cílem evaluace v oblasti pedagogického vedení školy je realizovat a řídit opatření vedoucí k naplňování koncepce a strategie rozvoje školy, průběžně tyto procesy monitorovat, vyhodnocovat a na základě těchto zjištění přijímat další opatření ke zkvalitňování vzdělávacích služeb, zlepšování školního klimatu, zajišťování profesního růstu zaměstnanců a zlepšování materiálních podmínek školy.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pedagogická rada</li> <li>• organizační porady</li> <li>• plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků</li> <li>• dotazníkové šetření pro rodiče a zaměstnance školy</li> <li>• motivační pohovory se zaměstnanci</li> <li>• vlastní hodnocení školy</li> <li>• deník kontrol</li> </ul>	<p>Pedagogickou radu svolává ředitelka školy 5x ročně. Z pedagogické rady je sepsán zápis.</p> <p>Organizační porady svolává ředitelka 1x měsíčně. Z organizační porady je sepsán zápis.</p> <p>Mimořádné porady svolává ředitelka školy ve výjimečných případech vyžadujících okamžitého řešení, úpravy organizace práce, úpravy provozu a při mimořádných událostech. I z těchto porad je sepsán zápis.</p>	<p>Za celou oblast odpovídá ředitelka školy a zástupkyně ředitelky školy. Na plánech práce, hodnocení školy a motivačních pohovorech se podílí všichni zaměstnanci školy. Deník kontrol si vede ředitelka, zástupkyně ředitelky a vedoucí školní jídelny.</p>

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			Vlastní hodnocení školy zpracovává ředitelka školy 1x ročně - do konce září za předcházející školní rok. Plán porad, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je obvykle součástí plánu práce, zpracovává se 1x ročně. Motivační pohovory vedení školy se zaměstnanci se konají minimálně 1x za dva roky v předem stanoveném termínu. Zápisy do deníku kontrol provádí	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			minimálně 1x za 2 měsíce všichni vedoucí pracovníci.	
Kvalita pedagogického sboru	Cílem vedení mateřské školy je pracovat na sestavení kvalitního pedagogického týmu. Kritéria: - všichni zaměstnanci splňují požadavky na odbornou kvalifikaci dle platných předpisů - uplatňují vstřícný a respektující přístup k dětem, rodičům i k sobě navzájem - učitelky aktivně spolupracují, poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu - učitelky usilují o svůj profesní rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> <li>osobní spisy zaměstnanců</li> <li>hospitace</li> <li>krátké náslechy, vstupy do tříd</li> <li>náslechové dny</li> <li>profesní portfolium</li> </ul>	Osobní spisy zaměstnanců ředitelka školy několikrát ročně kontroluje. Hospitace probíhají průběžně během roku, min. 1x u každého pedagogického pracovníka. Krátké náslechy, vstupy do tříd provádí ředitelka průběžně během celého roku, bez ohlášení, v kteroukoliv dobu provozu mateřské školy. Náslechové dny	Kontrolu osobních spisů provádí ředitelka a rozpočtářka školy. Hospitace a krátké náslechy a vstupy do tříd zajišťuje vedení školy, tj. ředitelka a zástupkyně ředitelky školy. Za vedení svého profesního portfolia a realizaci náslechových dnů odpovídají všichni pedagogičtí pracovníci.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			se provádí v průběhu roku dle potřeby a domluvy učitelek mezi sebou. Profesionální portfolio si vedou všichni pedagogičtí pracovníci a 2x ročně dávají portfolio k nahlédnutí vedení školy jako podklad k autoevaluaci.	
Vzdělávání	Cílem autoevaluace je zjistit úroveň kvality vzdělávání poskytovaného mateřskou školou. Vyhodnocujeme podmínky vzdělávání, procesy – práci učitelek, výsledky dětí – kompetence, očekávané výstupy. Kritéria: - soulad vzdělávání s kurikulárními dokumenty (ČŠI) - vzdělávání je promyšlené, rozvíjí dítě všestranně, na dítě jsou kladeny přiměřené požadavky - učitelky volí vhodné metody a formy práce, podporují aktivitu dětí, provázanost naučeného s praxí - učitelky provádí systematickou pedagogickou diagnostiku, sledují a zaznamenávají vývoj a vzdělávací pokrok každého dítěte, podporují dítě v provádění sebehodnocení - učitelky podporují sociální a osobnostní rozvoj dětí,	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pozorování</li> <li>• rozhovory s učitelkami</li> <li>• rozhovory s dětmi</li> <li>• rozhovory s rodiči</li> <li>• hospitace</li> <li>• analýza dětských prací, výrobků, pracovních listů</li> <li>• rozbor herních aktivit, chování, jazykového projevu dítěte</li> <li>• portfolia dětí</li> <li>• kontrola třídní dokumentace a třídní evaluace</li> </ul>	1x ročně (červen) učitelky ve své třídě zpracují výsledky očekávaných výstupů jednotlivých dětí do závěrečné zprávy. Součástí zhodnocení očekávaných výstupů je i	Všichni pedagogičtí pracovníci.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	pracují s třídním kolektivem		zhodnocení a porovnání toho jak ŠVP „Pohodou ke zdraví“ probíhá v praxi (TVP každé třídy). Pozorování a rozhovory se všemi účastníky vzdělávacího procesu a analýza dětských prací probíhají průběžně během celého roku. Hospitace probíhají průběžně během roku, u každého pedagogického pracovníka minimálně 1x ročně. Portfolia dětí vedou učitelky průběžně během celé	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			docházky dítěte do mateřské školy. Kontrolu třídní dokumentace a třídní evaluace (třídních knih, docházky, portfolií, TVP apod.) provádí ředitelka školy průběžně, několikrát během roku. O kontrole udělá zápis.	
Vzdělávací výsledky	Cílem mateřské školy je vybavit děti takovými znalostmi, vědomostmi a kompetencemi, které budou základním stavebním kamenem pro jejich další spokojený život a připraví je na bezproblémový vstup do dalšího stupně vzdělávání. Kritéria: - učitelky průběžně sbírají informace o výsledcích vzdělávání každého dítěte a sledují jeho vzdělávací pokrok - učitelky sledují, zda dítě naplňuje očekávané výstupy RVP PV - mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu a při ukončování předškolního vzdělávání, spolupracuje se základní školou	<ul style="list-style-type: none"> <li>• portfolia dětí</li> <li>• analýza dětských prací, výrobků, pracovních listů, rozbor herních aktivit, chování, jazykového projevu dítěte</li> <li>• konzultace s rodiči (hromadné a individuální)</li> <li>• vyhodnocování individuálních plánů pro děti s OŠD, plánů pedagogické podpory, individuálních vzdělávacích plánů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání nadaných dětí</li> </ul>	Portfolio je dítěti založeno po přijetí do předškolního zařízení a je průběžně vytvářeno po celou dobu docházky dítěte do mateřské školy. Analýzu dětských prací, výrobků, pracovních	Za zpracování portfolií dětí odpovídají všechny učitelky. Za vyhodnocování IVP, PLPP, individuálních plánů pro děti s OŠD a vyhodnocování vzdělávání nadaných dětí odpovídají učitelky, které mají tyto děti ve své kmenové třídě.



Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			<p>listů, herních aktivit, chování a jazykového projevu dítěte provádí všechny učitelky průběžně během roku. Výsledky podpůrných opatření se vyhodnocují 2x ročně, 1x ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Hromadné konzultace s rodiči organizuje mateřská škola několikrát v průběhu roku. Vyhodnocování individuálních plánů pro děti s OŠD je prováděno písemně 2x</p>	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			<p>ročně (v pololetí a na konci školního roku).                      Obdobně se postupuje u plánu pedagogické podpory.                      Individuální vzdělávací plán pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je dítěti zpracován na žádost rodičů, po doporučení školského poradenského zařízení. S plánem učitelky průběžně pracují, vyhodnocení jeho plnění je prováděno písemně 2x ročně. IVP je</p>	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			součástí osobního spisu dítěte – matriky. Obdobně se postupuje při práci s plánem pro nadané dítě.	
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Cílem mateřské školy je sledovat vzdělávací pokroky všech dětí a cíleně podporovat ty, kdo vyžadují speciální péči. Kritéria: - při přijímání dětí škola respektuje rovný přístup ke vzdělávání - ve všech třídách je poskytováno vzdělávání ve srovnatelné kvalitě - MŠ poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření, spolupracuje se školským poradenským zařízením a případně dalšími odborníky - Učitelky vedou děti k otevřenosti, toleranci, respektu jeden k druhému a rozvíjí u nich hodnoty demokratické společnosti	<ul style="list-style-type: none"> <li>kritéria pro přijímání k předškolnímu vzdělávání</li> <li>hospitace, náslechy a krátké vstupy do tříd</li> <li>rozbor a vyhodnocování PLPP, IVP, podpůrných opatření</li> <li>konzultace s rodiči</li> <li>dotazníky a zprávy pro potřebu školských poradenských pracovišť, případně dalších odborníků</li> </ul>	Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání sestavuje ředitelka školy v době před zápisem (v dubnu). Písemně s nimi seznamuje zřizovatele a prokazatelně podpisem uchazeče o přijetí. Hospitace probíhají průběžně během roku, u každého pedagogického	Určení pedagogičtí pracovníci.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			<p>pracovníka minimálně 1x ročně. Rozbor a vyhodnocování PLPP, IVP, podpůrných opatření – průběžně během roku, písemné zhodnocení 2x ročně (v pololetí a na konci školního roku). Individuální konzultace s rodiči v průběhu roku na požádání, v době nepřímé práce učitelek. Dotazníky a zprávy pro potřebu školských poradenských pracovišť, případně dalších odborníků –</p>	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			průběžně, na vyžádání, vždy se souhlasem rodičů.	